

Kunbaracs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

K i v o n a t

Kunbaracs Község Önkormányzata Képviselő-testületének

2022. november 09. napján megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

48/2022.(XI.09.) határozat

HEP elfogadásáról

HATÁROZAT

Kunbaracs Község Önkormányzatának Képviselő-testület úgy dönt, hogy Kunbaracs Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját- az előterjesztés szerinti változatlan tartalommal-elfogadja.

Felelős: Hegedűs Lászlóné polgármester

Határidő: értelemszerűen

Hegedűs Lászlóné sk.
polgármester

Lőrincz Edit sk.
jegyző

A kivonat hiteles!

K u n b a r a c s, 2022. 11. 22.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kunbaracs Község Önkormányzata

HEP 2022. II. felülvizsgálat

Tartalom

Bevezetés	4
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
A település bemutatása	4
Település bemutatása számokban.....	5
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	20
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	21
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	22
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	23
3.3 Pénzübeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	31
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	34
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	36
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	37
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása.....	38
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	39
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	39
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői	40
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	45
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	48
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	53

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	53
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások.....	56
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	56
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	56
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	56
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	56
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	57
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	57
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	58
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői	58
6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete	59
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	60
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen....	62
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	62
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	63
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	63
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebktv.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Kunbaracs Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebktv. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

A település bemutatása

Baracs története a XIII. században kezdődik. A tatárjárás után itt a teljesen elhagyott homok-buckás vidéken telepedtek meg a IV. Béla király által Bulgáriából visszahívott kunok. Egyes történétírók szerint éppen egy gazdag, előkelő kun nemzetségfőről, arról a Baracs (Boroch) vitézről kapta a nevét a település, aki a vándorló, portyázó kunjait itt telepítette le. A nép emlékezetében azonban máig él egy legenda, mely szerint egy gazdag, előkelő kun nemzetségfőnek 3 lánya volt: Adacs, Baracs és Peszér. A nemzetségfő halála előtt szétosztotta területét három lánya között, s Adacsnak jutott a mai Kunadacs, Baracsnak a mai Kunbaracs, és Peszérnek a mai Kunpeszér területe. Tény, hogy a XIV. század közepén, már templom állt Baracson. Köveit távoli vidékről szállították ide. (Romjait a XIX. század közepéig még láthatták az itt élők.) Nagy Lajos király korában gótikus kastély emelkedett a környék legmagasabb dombján. (Ennek maradványait a 20. századi ásatások hozták felszínre - egy korabeli kályhacsempe darab a helytörténeti kiállításon is látható.)

A kastély alatt, a domb lábánál vert falú házakban lakott az egyszerű nép. Földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. 1440-ben a település Barócz néven fordul elő - egy oklevél tanúsága szerint. A kastély a jómódú köznemes Barach család tulajdona volt, akiket 1508-ban II. Ulászló király is megerősített birtokukban. A pusztán nagyállattartás folyt. Ezt őrzik a máig fennmaradt dülőnevek: Sarlósár, Szabadrét, Göbolyjárás, Tinójárás, stb. Az 1789-ben 9.303 holdnyi pusztának nagy része: 7.467 hold legelő volt. Pásztorok, gulyások laktak itt.

Az egykori Ráday birtokon a XIX. Században előbb a gr. Teleki család, majd Zeyk József, Halász Mihály és Eduárd, Zembery Imre és a nemes Földváry család osztozott. 1856-ban 345 főt számláltak Baracson az összeírás alkalmával. 1875-től a pusztát két nagy majorságra tagolták: az egyik Földváry Gáboré, a másik Gencsy Gézáé volt, aki 120.000 forintért vásárolta meg a Teleki örökösöktől a pusztarészt. A pusztán lakók földnélküli parasztok és majorsági cselédek voltak. A gazdálkodás irányítói a más vidékekről származó intézők.

A XX. század elején még jellemző a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztés. A fogatolásban az ökör szerepét már a ló vette át. Az erdők zöme akác, nyár és tölgyfa volt. Nagyobb lendületet vett a

---

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

szőlőtermesztés. A szőlők közül ekkor a borszőlők a mérvadók: olaszrizling, kövidinka és a mézes fehér.

A majorsági parasztok gyermekeinek oktatásáról a XX. századig nem gondoskodtak. Csak 1916-ban létesített számukra iskolát Járvás Imre Baracs pusztai birtokos. A Vörös kastélynál (épült 1820-30 között) egy gazdasági épületben, 1 tanteremben kezdődött meg a tanítás, de a járhatlan utak, a nagy távolság miatt csak a közelben lakóknak volt megközelíthető.

Még 1934-ben megkezdtek a baracsi tanyák, majorok utakkal való összekötését. A nagy homok miatt addig az utak járhatatlanok voltak, emiatt a baracsi pusztákon lakók óriási károkat szenvedtek terményeik értékesítése terén. Ide vásárolni senki sem jött el.

Az oktatás terén is lehetetlen helyzet uralkodott. Az 1930/31. tanévben 102 tanköteles, 2 továbbképzős és 50 ismétlős gyerek oktatását kellett volna megoldani egyetlen tanítónak a Vörös kastélyban lévő kicsiny tanteremben. De a 9800 holdas pusztán szétszórtan élő mintegy 100 gyerek számára ez egyszerűen megközelíthetetlen volt, ezért ők egyáltalán nem járhattak iskolába.

Az egészségügyi ellátást Tatárszentgyörgyön 1929-től egy szülésznő jelentette. A főszolgabíró javaslatot tett a puszták szülésznőkkel való ellátására, de azt elutasították, mondván Baracs Kerekegyházáról megközelíthető. A 30-as évektől mégis lett szülésznője Baracsnak Papp Mihályné személyében, akit 1943-ban Beszterceiné Szántó Mária váltott fel.

Tatárszentgyörgynek Baracs, Bánómajor, Bánórész egy része, Beneszl, Csarada major, Daruhát, Felső major, Gombai major, Kastélydülő, Kopaszdülő, Kövesút külterületi lakott helyeiből alakult meg mai község. Egy ideig Újbaracs néven szerepelt, majd az Országos Községi Törzskönyvbizottság az Oklevéltár véleménye alapján 1950. november 10-én Kunbaracs végleges néven vette nyilvántartásba.

- 1951-ben tanácsolháza, iskola és tanítói lakás épült.
- 1954-ben határozták el a község villamosítását, de csak 1958-ban valósult meg.
- 1955-ben kultúrház építését határozták el.
- 1957-től működik orvos a községben
- 1957-ben már Daruháton is van iskola, és sportpálya építéséről döntenek.
- 1966-ban vízmű épült.
- 1989-ben épült fel az új községi postahivatal
- 2000-ben fejeződött be a Vörös kastély rekonstrukciója

A község lakossága 1960 óta csökken, nagy az elvándorlás, kevés a munkalehetőség. A lakosság jó része valamilyen szinten foglalkozik mezőgazdasággal. Az egykor kiterjedt pusztai legelők látványa a szántóföldi művelés térhódítása miatt már a múlté. Az elmúlt évtizedekben eredményesen kezdték el termesztetni a helyiek a dohányt.

A község igazi értékét meglévő intézményei mellett a homokkal, időjárással és politikával dacoló ember adja, aki szereti szűkebb hazáját, itt marad, a rendelkezésre álló földet megműveli. A jövő további reménye a viszonylag nagy számban jelen lévő fiatalság.

Az idősebbek már megtették a magukét. A község alakjai között kiemelkedő jellem volt Bagó Lajos szőlőnemesítő. Róla nevezték el a község belterületén megmaradt, egykor kiterjedt homoki tölgyesek egy foltját: a „Bagó erdőt”. Egykori háza egy ideig turisztikai célokat szolgált. A ma is látható szőlészeti-borászati eszközök pusztulnak az épülettel együtt, a jobb sorsra érdemes ingatlan újrahaznosításra, fejlesztésre vár.

A tanyák egy részének villamosítása máig nem fejeződött be. A tanyavillamosítási program szerepel a község fejlesztési koncepciójában, de a megvalósítás túlmutat a község erőforrásainak elérhető keretein.

A kül- és belterületi úthálózat kiépítése, felújítása több ütemben zajlik.

Telekommunikáció. A 90-es évek végére kiépült a vezetékes telefonhálózat, mára mindhárom mobiltelefon szolgáltató teljes kapacitással működik a községben. Szélessávú Internetet a lakosság számára a Hiperkom Kft. 2006. évtől szolgáltat. Községi internet hozzáférés a Teleházban, e-Magyarország Ponton és az iskolai multimédiás oktatási laborban.

Település bemutatása számokban

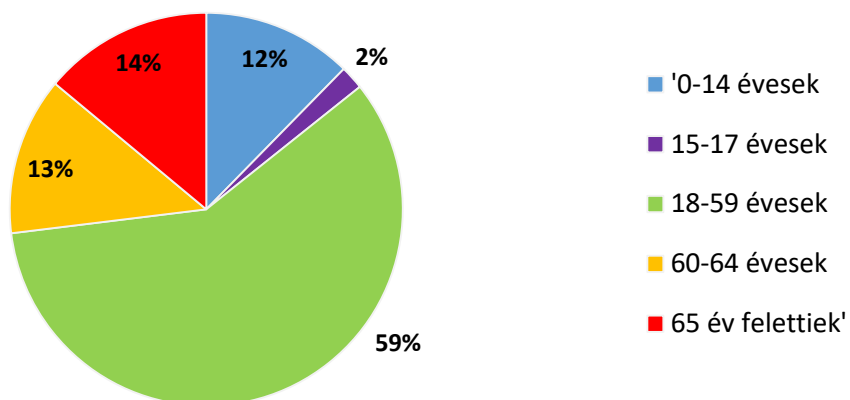
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	624	bázis év
2017	617	98,88%
2018	611	99,03%
2019	623	101,96%
2020	632	101,44%
2021	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

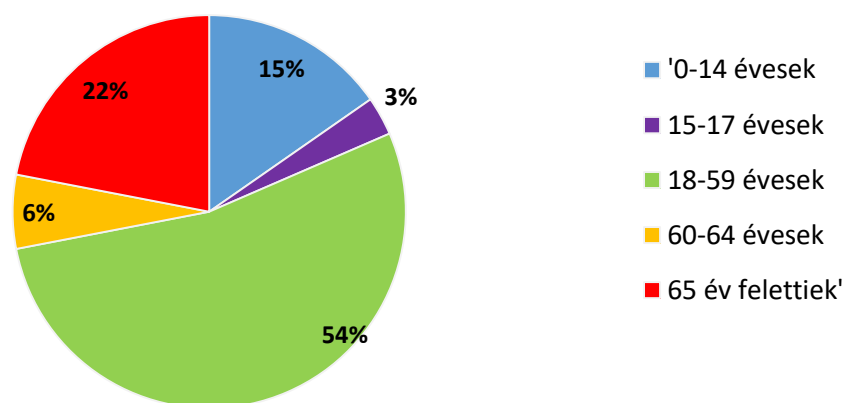
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	346	654	47,09%	52,91%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,98%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	53	91	5,81%	8,10%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	11	17	0,92%	1,68%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	181	185	366	27,68%	28,29%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	40	21	61	6,12%	3,21%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	43	76	119	6,57%	11,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

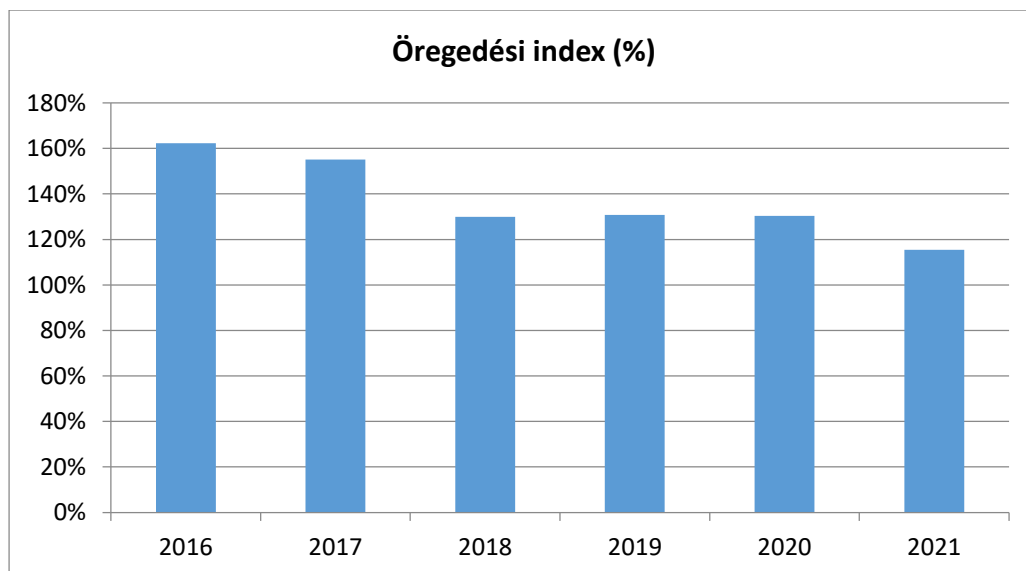

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	77	162,34%
2017	121	78	155,13%
2018	117	90	130,00%
2019	119	91	130,77%
2020	129	99	130,30%
2021	120	104	115,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	3,20
2017	-6,45
2018	4,89
2019	24,31
2020	19,12
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-9,59
2017	-11,28
2018	-13,03
2019	-11,35
2020	-7,97
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Kunbaracs település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁷ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT célja:

Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁸ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.⁹

---

⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

⁸ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

⁹ Alaptörvény XXV. cikk.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹⁰ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsengenek. Nemzetközi¹¹ célkitűzések:

1. Nincs szegénység
2. Nincs éhség
3. Jó egészség és jó közérzet
4. Minőségi oktatás
5. Nemek közötti egyenlőség
6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. Csökkentett egyenlőtlenség
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció

---

¹⁰ Vö. Jat.24. § (1) bek.

¹¹ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. Béke, igazságosság és erős intézmények
17. Partnerség a célokért

Szupranacionális¹² célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹³ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve. a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzak:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)
2. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)
8. Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

---

¹² Forrás : Területi Agenda 2030.

¹³ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa osztrák, román, finn és horvát elnökségeinek releváns következtetései.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁴

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják... A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai

¹⁴ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)
A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertetését követő 90. nap
2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

4. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról
Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

5. Időügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart.

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Időügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az időügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell,

önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödéssel való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősök számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önsegítés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősök számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősökig. A Stratégiában megfogalmazott időpolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősök önbecsülésének növelését, méltóságának megóvását, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet

változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszótérházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

8. Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogyatékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁵

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

- az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;
- a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;
- Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.
- a kutatás eredményének figyelembe vételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;
- a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;
- az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.

b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése

- figyelemfelhívó kampánnyal;
- a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;

¹⁵ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

- az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;
  - nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;
  - a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;
  - a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
- a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;
  - Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;
  - módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
- további pályázatok, díjak bevezetésével.
2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:
- A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.
  - A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályaeorientációval;
  - a vezető nők példájának bemutatásával;
  - mentorprogrammal;
  - díjak alapításával;
  - a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.
  - A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
  - a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermekszarkok, gyermekmegőrző);
  - a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
  - A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaeorientációs foglalkozások

- szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
- a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
- középfokú szakképzés terén;
- az MTMI pályaaorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
- A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
- felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
- olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerzés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
- a “nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők” (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaaorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;
- nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.
- A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

- A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
- kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
- bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
- a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek- vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
- A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
- sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
- A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;
- a kutatás eredményeinek figyelembe vételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
- a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
- A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
- kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;

- a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;
- a Családbarát Szülésház és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
- a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;
- a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozásával;
- ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
- a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
- a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);
- a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
- idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
- digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Kunbaracs község Önkormányzata az alábbi koncepciókkal, tervekkel rendelkezik:

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § értelmében a jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A jogszabályoknak megfelelően településünk is rendelkezik hatályos gazdasági programmal.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat ahelyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. A helyi építési szabályzat megalkotása folyamatban van.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10.§-aszerint, a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait. Ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A településszerkezeti terv elkészítése folyamatban van.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. Településünk rendelkezik a fentiekben megfogalmazott településfejlesztési koncepcióval.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire (ld. Mötv. 93. §).

Kunbaracs és Ladánybene közös önkormányzati hivatalt tart fenn, községünk önkormányzata a Ladánybenei Közös Önkormányzati Hivatal Kunbaracsi Kirendeltségeként működik.

Az iskolánk a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi Telephelyeként látja el feladatait. Önkormányzatunk könyvtárellátási szolgáltatást vesz igénybe a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtártól, mely információszolgáltatást a Kunbaracs nyilvános könyvtári szolgáltató helyen biztosítja. A Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás - melynek tagja Kunbaracs Község Önkormányzata is - által fenntartott Humánszolgáltató Központ látja el a gyermekjóléti feladatokat, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetési feladatokat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹⁶ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből gyűjtöttük, valamint az önkormányzat és egyéb helyi intézmények által gyűjtött és nyilvántartott adatokat is felhasználtuk a helyzetelemzés során. Mindezek alapján felvázolható a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése. Az adathiányok rámutattak, hogy egyes területeken kevés információval rendelkezünk, például a romák számát illetően, valamint az idősek és fogyatékkal élők helyzetére vonatkozóan. Különböző felmérések, kérdőíves módszerek alkalmazásával ez orvosolható a későbbiekben

---

¹⁶ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

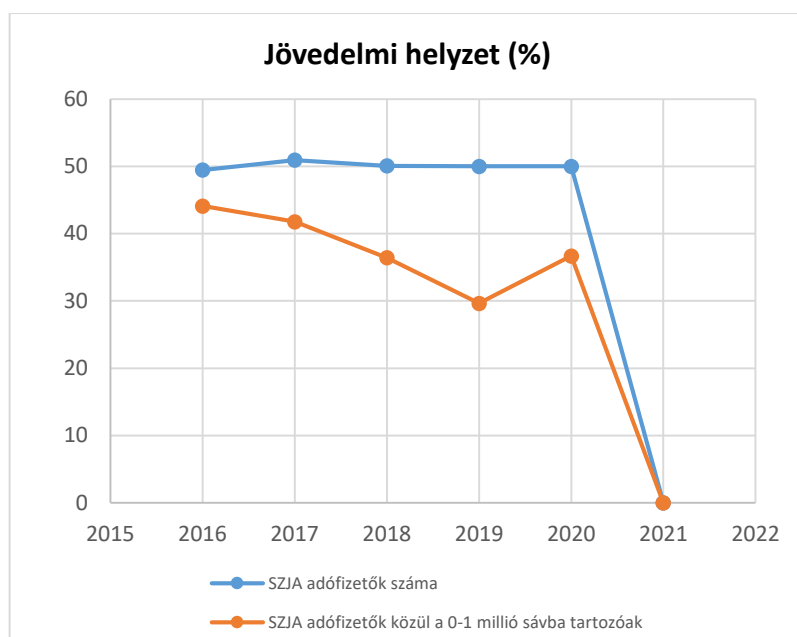
A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségi és foglalkoztatottsági deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira - a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb.3millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagytöbbsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	49,46	44,10
2017	50,93	41,77
2018	50,08	36,42
2019	50,00	29,66
2020	50,00	36,69
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális ellátás feltételeinek biztosítás az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzat feladata is.

A jövedelem és vagyoni helyzetre tekintettel a Szt. 4. § és a Cst. 4. §-ában meghatározottak köre és az azok alapján jogosult személyek folyamodhatnak a különböző ellátásokért a helyi önkormányzathoz.

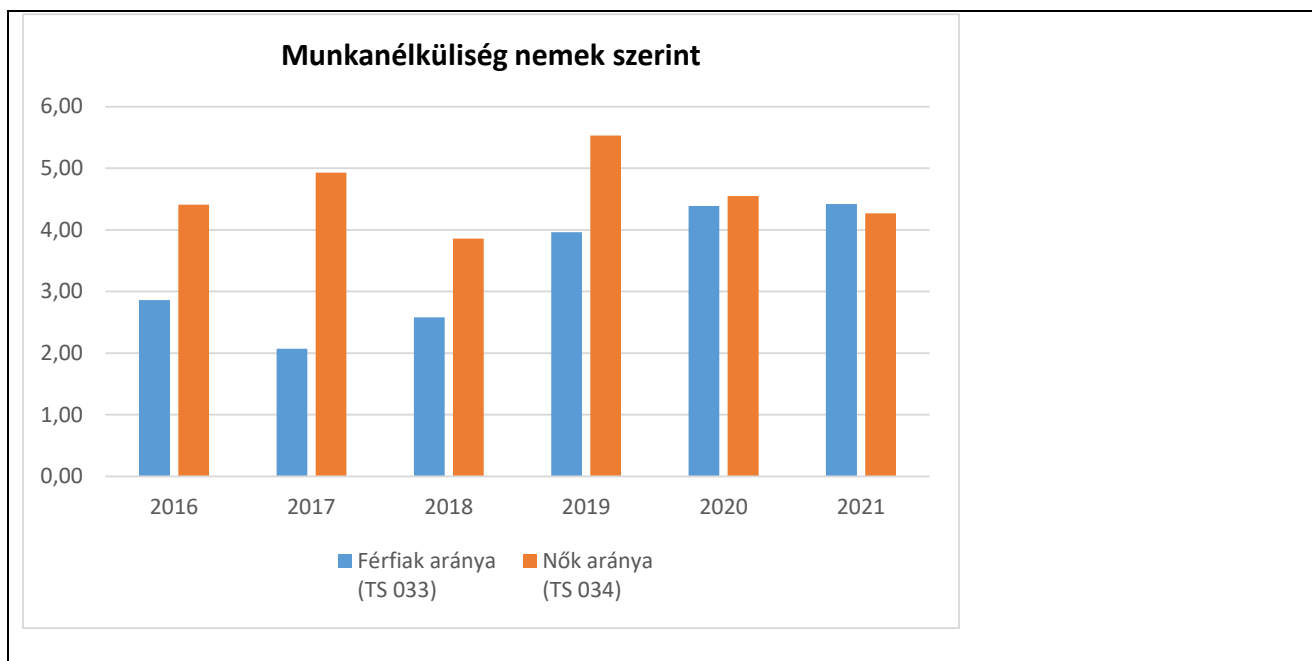
Kunbaracs önkormányzata lehetőségeihez mérten igyekszik a lehető legtöbb jogosult számára biztosítani a különböző ellátásokat. Érzékelhető, hogy egyre több embernek van szüksége segítségre a településen is a háztartások gazdasági helyzetét figyelembe véve.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,86	4,41	3,64%
2017	2,07	4,93	3,50%
2018	2,58	3,86	3,22%
2019	3,96	5,53	4,75%
2020	4,39	4,55	4,47%
2021	4,42	4,27	4,35%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Érdemes összehasonlítani a nemek arányát is az álláskeresők tekintetében.

Az elhelyezett táblázatok adatai, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

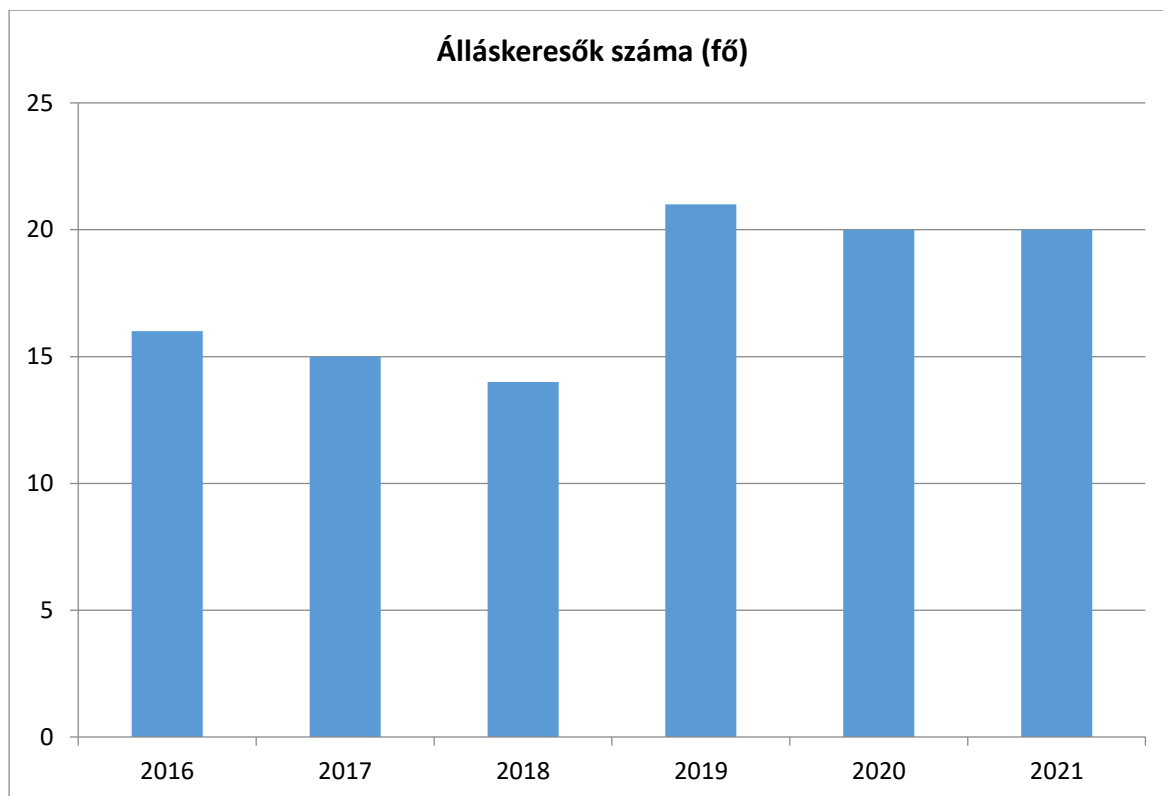
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	16	15	14	21	20	20
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	7,14%	4,76%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	2,00	2,00	3,00	2,00	3,00
	%	0,00%	13,33%	14,29%	14,29%	10,00%	15,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	3,00
	%	6,25%	0,00%	0,00%	4,76%	5,00%	15,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	3,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	4,76%	15,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	3,00	0,00	3,00	0,00	1,00
	%	6,25%	20,00%	0,00%	14,29%	0,00%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	2,00	2,00	1,00	2,00	0,00
	%	25,00%	13,33%	14,29%	4,76%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	4,00	2,00
	%	6,25%	6,67%	7,14%	14,29%	20,00%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	12,50%	0,00%	0,00%	4,76%	5,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	4,00	1,00	2,00	1,00	3,00
	%	18,75%	26,67%	7,14%	9,52%	5,00%	15,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	3,00	7,00	5,00	6,00	8,00
	%	25,00%	20,00%	50,00%	23,81%	30,00%	40,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A 3.2.2. táblázat a regisztrált állás keresők számát mutatja korcsoportok szerinti bontásban.

Meg kell találni azokat a csatornákat, amiken keresztül újra dolgozhatnak, legalább arra az időre, amíg a nyugdíjkorhatárt vagy a kellő szolgálati időt el nem érik. Épp ez a nehézség ennél a korcsoportnál, hogy kevesebb munkaidőt, esetleg kímélőbb munkakört kapjanak. Ám azt nem szabad elfelejteni, hogy ez a korosztály tapasztalt és a legtöbb esetben stabil családi háttérrel rendelkezik, így munkavállalásukat ez mindenképpen erősítheti. Ezeket az értékeket kell kidomborítani esetükben.

b) alacsony iskolai végzettségűek¹⁷ foglalkoztatottsága

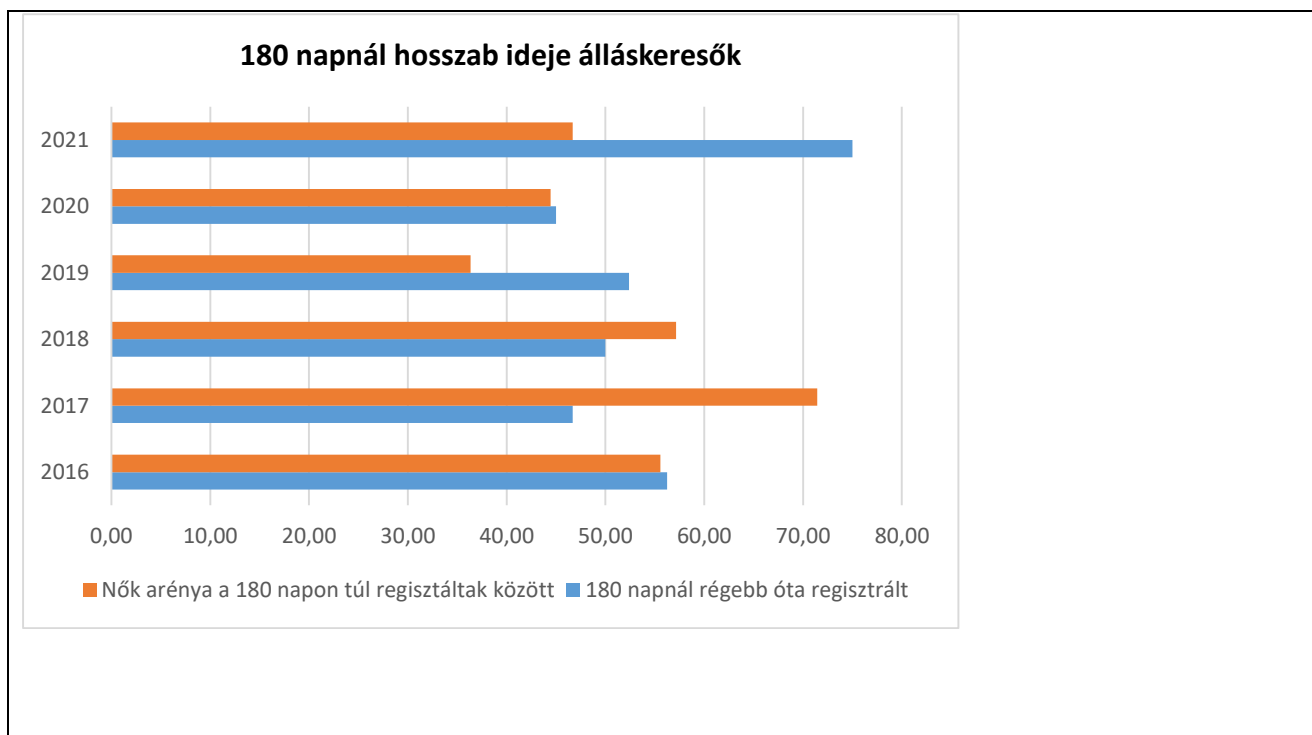
¹⁷Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Flt. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	56,25	55,56
2017	46,67	71,43
2018	50,00	57,14
2019	52,38	36,36
2020	45,00	44,44
2021	75,00	46,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

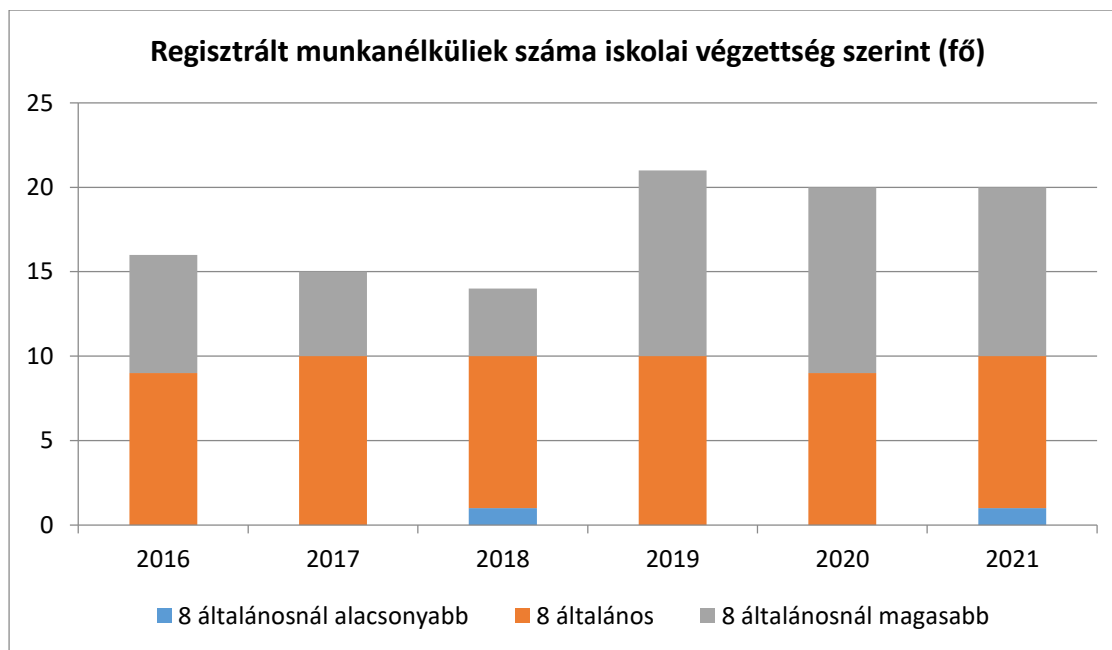
A 3.2.6. táblázatból kiolvasható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül 8 általánosanál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező ember 1-2 fő van a településen.

8 általános és annál magasabb iskolai végzettségűek azok, akiknek segíteni kell munkalehetőségeket keresni. Számukra biztosítani kell a segítséget, hogy együtt tudjanak működni a Munkaügyi Központtal, valamint informálni kell őket a lehetőségekről. A Kecskeméti Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Kecskeméten a Klapka u. 34. szám alatt érhető el mindenki számára.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	16	0	0,00%	9	56,25%	7	43,75%
2017	15	0	0,00%	10	66,67%	5	33,33%
2018	14	1	7,14%	9	64,29%	4	28,57%
2019	21	0	0,00%	10	47,62%	11	52,38%
2020	20	0	0,00%	9	45,00%	11	55,00%
2021	20	1	5,00%	9	45,00%	10	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

Az önkormányzat és az ADUKÖVIZIG kiemelt közmunka programja által jelenleg és az elmúlt 2 évben mintegy 10 fő foglalkoztatását biztosítja.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Kistélepülés lévén helyben sajnos kevés a munkalehetőség. Vállalkozások, cégek is kis számban képviseltetik magukat a településen.

A környező településeken való munkavállalást az autóbusszal való utazás könnyíti meg. Vonat sajnos nem közlekedik Kunbaracsot érintve.

A megyeszékhely autóbusszal átlagban 50 perc alatt közelíthető meg, közvetlen járáttal.

Érdemes lenne javítani a vállalkozó kedvet a településen, valamint minden pályázati lehetőséget megragadni a fejlesztések érdekében.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, címe Kunbaracs, Kölcsey Ferenc u. 3.

Közösségi internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen idegen nyelvi és számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és az elektronikus ügyintézkést is segítjük. Ezen szolgáltatások a fiatalok számára is hasznosak lehetnek és segíthetik a munkaerőpiacra való bekerülést.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A megyeszékhelyen, Kecskeméten érhetőek el munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások, de helyben az előző e, pontban említett Könyvtár, Információs és Községi Hely is

minden segítséget megad a különböző szolgáltatások feltérképezéséhez, a felnőttképzési és foglalkoztatási programokhoz.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Romákat¹⁸ nem foglalkoztat és korábban sem foglalkoztatott az önkormányzat saját fenntartású intézményében.

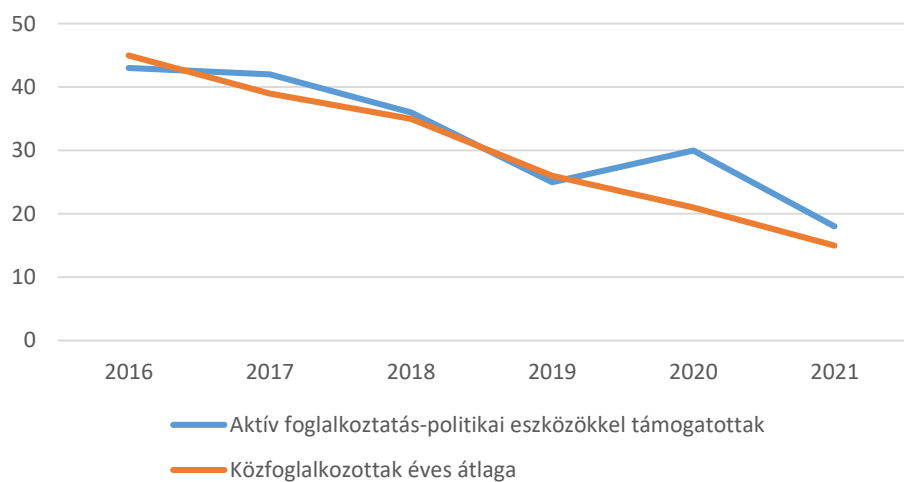
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Igyekeznünk kell a sztereotípiákat, berögzült dolgokat szemléletváltással ellensúlyozni. Esélyt és lehetőséget kell biztosítani mindenki számára. Településünkön is ezt a hozzáállást igyekszünk erősíteni, nincs tudomásunk ilyen jellegű diszkriminációról.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	43	45
2017	42	39
2018	36	35
2019	25	26
2020	30	21
2021	18	15
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

¹⁸ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

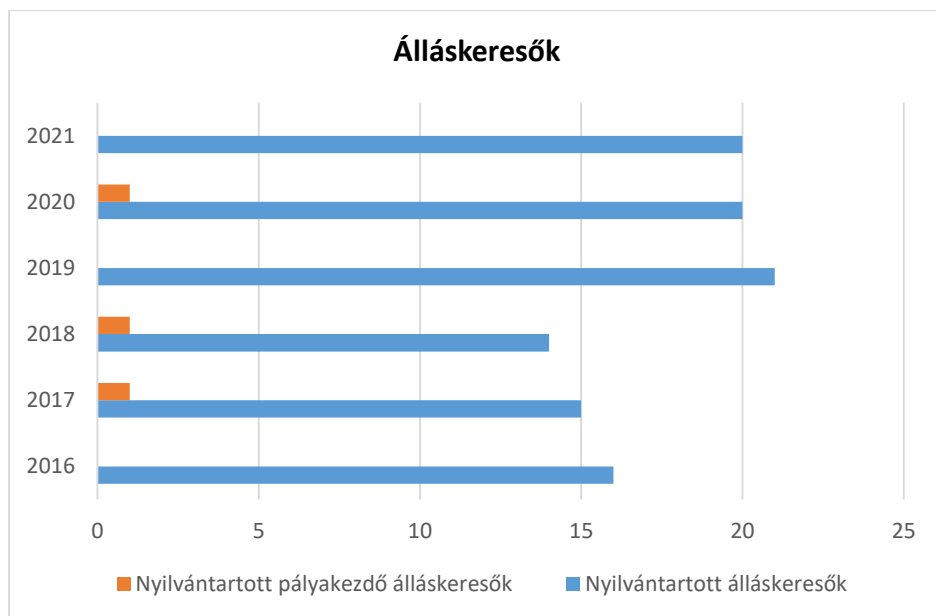
**Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak
és közfoglalkoztatottak száma**

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	16	0
2017	15	1
2018	14	1
2019	21	0
2020	20	1
2021	20	0

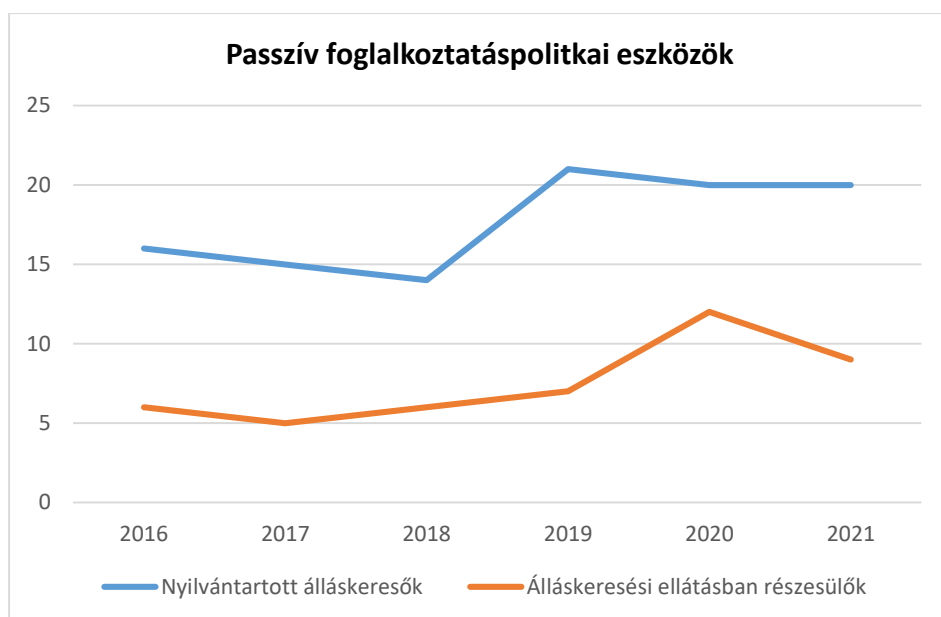
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	16	3,79%	6	37,50%
2017	15	3,59%	5	33,33%
2018	14	3,47%	6	42,86%
2019	21	5,08%	7	33,33%
2020	20	4,95%	12	60,00%
2021	20	-	9	45,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

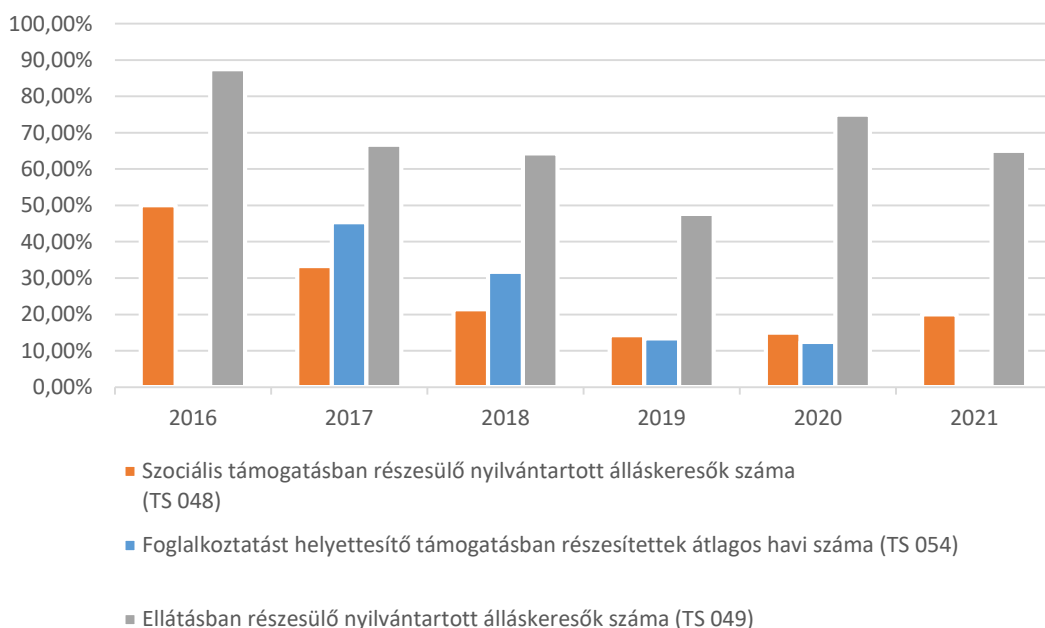

A 3.3.1. táblázat az álláskeresési segélyben részesülők számáról ad információt a településen, ezen adatok számát alapján csökkenő tendencia figyelhető meg.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	8	50,00%	n.a.	-	14	87,50%
2017	5	33,33%	7	45,33%	10	66,67%
2018	3	21,43%	4	31,71%	9	64,29%
2019	3	14,29%	3	13,38%	10	47,62%
2020	3	15,00%	2	12,45%	15	75,00%
2021	4	20,00%	n.a.	-	13	65,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

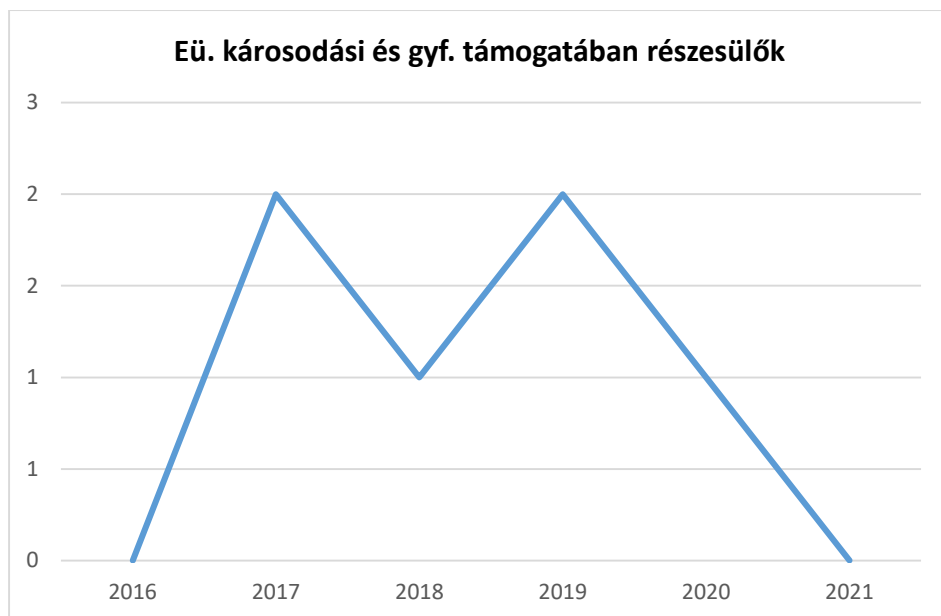

3.3.2. táblázatból leolvasható, hogy 2009-től itt is csökkenés figyelhető meg a járadékra jogosultak számában.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	2
2018	1
2019	2
2020	1
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A fenti táblázat a Kunbaracs településen rendszeres szociális segélyben részesítettek számát mutatja. Az adatsorokból kiolvasható, hogy 2009-től növekedés tapasztalható a segélyezettek számában. Ez a gazdasági helyzet és az egyre nehezebb életkörülmények miatti nagyobb arányú igénylések függvényében alakulhatott így.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	294	0	0,00	70,75	0,00	72,79
2017	294	0	0,00	70,75	0,00	72,79
2018	294	0	0,00	70,75	0,00	74,83
2019	294	0	0,00	70,75	0,00	73,47
2020	294	0	0,00	70,75	0,00	73,13
2021	295	1	3,39	70,51	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2009-től folyamatos emelkedést mutat. Sajnos ez az adat azt mutatja, hogy egyre több embernek van szüksége támogatásra, ahhoz, hogy otthonukat ne veszítsék el, ne kapcsolják ki a közművek a szolgáltatásaikat (vizet, villanyt, gázt).

a) bérlakás-állomány

Kunbaracson 2 db bérlakás áll rendelkezésre.

b) szociális lakhatás

2 db szociális lakás van a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen lakás a település közigazgatási területén.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön elégtelen lakhatási körülményben tudomásunk szerint 1 fő él. Veszélyeztetett lakhatási helyzet szerencsére nem volt az elmúlt időszakban, illetve 1 két fős család esetében sikerült idősothoni elhelyezést biztosítani az ott lakók esetében.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	56
2018	n.a.	3
2019	n.a.	54
2020	n.a.	50
2021	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten tud csak támogatásokat nyújtani.

A 3.4.3 táblázat azt mutatja, hogy mennyien részesültek lakásfenntartási támogatásban. A számok azt mutatják, hogy egyre több esetben kérték ezt a támogatást.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak.

Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Nagyon fontos, hogy településünk lakóinak megpróbáljunk segíteni, amennyiben ilyen probléma merül fel.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Villany nélküli tanyákon élők esetében az alapvető komfort hiánya jelentkezik, szilárd burkolatú utak hiányában nem megfelelő a közlekedési infrastruktúra, vezetékes víz nincs. A tanyagondnoki szolgálat segíti

a tanyai gyermekek oktatási intézménybe való szállítását. Internet esetlegesen megoldott a tanya elhelyezkedésétől függően.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nincs szegregátum.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Mivel telepek, szegregátumok nem jellemzőek, így ilyen körülmények között élő emberekről sem tudunk.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	1	22	3,38
2018	0	0	0	1	15	2,92
2019	0	0	0	1	20	2,86
2020	0	0	0	1	17	2,92
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön működik orvosi rendelő és gyógyszerár Kunbaracs, Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. Itt mindenki számára elérhetőek az egészségügyi alapszolgáltatások. A különböző szakellátások a megyeszékhelyen, Kecskeméten vehetők igénybe.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A különböző prevenciós és szűrő programok szintén az orvosi rendelőben érhetőek el, amennyiben az orvos rendelkezik a megfelelő eszközökkel.

Az Ölelő Kéz Alapítvány „Egészségügyi rendezvény a Homokhátság lakosságának” LEADER pályázat keretében szűrési programokat szervez 2013 októberében.

Kunbaracson a kerekgyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi Telephelyén valósul meg, a szűrő programok a következők:

Egészségügyi felvilágosítás, egészségfejlesztés.

Szív-és érrendszeri szűrés (vérnyomás, vércukorszint, koleszterin, triglicerid szint mérése, testtömeg index meghatározás) életmódbeli tanácsadás, diétás tanácsadás.

Urológia vizsgálatok, prosztatata kérdőív, inkontinencia tanácsadás

Anyajegyszűrés, bőrvizsgálat, dermatoszkópos szűrés, bőrápolási tanácsadás, fényvédelmi tanácsadás

Ortopédiai szűrések: gerincszűrés, lúdtalp vizsgálat, tanácsadás

Csoportos tartásjavító torna gyerekeknek

Hallásvizsgálat

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben ezek az ellátások nem érhetőek el. A megyeszékhelyen biztosítottak a fejlesztő és rehabilitációs ellátások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai, iskolai és szociális étkezést a kerekegyházi iskola konyhája biztosítja. A tanyagondnoki szolgálat helybe szállítja az ebédet.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A labdarúgó sport képviselteti magát településünkön. A Kunbaracs KSE labdarúgó csapat várja a fiatal tehetségeket és mindenkit, aki kedvet érez a focihoz.

Ezen kívül a Kunbaracsi Sport Egyesület a községi sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítését is szorgalmazza. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs községi lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccseket hétvégeken, falunapi rendezvényeken kispályás foci meccseket, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tanyagondnoki szolgálat évek óta működik a településen, ő szállítja a rászorulókat orvoshoz, egészségügyi szakellátásra. Szociális étkezés keretében ellátottaknak helybe szállítja az ebédet.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Mindenki egyenlő módon veheti igénybe a különböző szolgáltatásokat. Nincs tudomásunk róla, hogy bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna ezen a területen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Egyenlő módon férnek hozzá az ellátásokhoz a társadalom különböző csoportjai. Aki megteheti esetleg magánorvoshoz jár, de a többség az alap orvosi ellátásokat helyben veszi igénybe, különösképpen azok akik hátrányos helyzetben vannak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	834	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Kunbaracson a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, valamint a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi telephelye vehető igénybe a közösségi élet gyakorlásához. Összeülhetnek a helyi lakosok megbeszélni a problémáikat, valamint a különböző rendezvények megszervezése céljából is tarthatnak összejöveteleket.

A www.kunbaracs.hu oldalon pedig online formában érhetőek el a település életét érintő és befolyásoló információk, hírek, valamint hirdetések is felkerülhetnek ide. A honlap információkkal szolgál mindenki számára.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Kistelepülés lévén Kunbaracson etnikai konfliktusok nem jellemzőek. A település lakói békésen, egymást segítve élik mindennapjaikat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az összefogás jellemző településünkön. A különböző helyi rendezvények megszervezésében és lebonyolításában is szívesen segédkeznek az itt élők.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Kunbaracs településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	346	654	47,09%	52,91%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	3,98%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	53	91	5,81%	8,10%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	6	11	17	0,92%	1,68%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,

c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembé vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- nyugellátásban,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- balett művészeti életjáradékban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- időskorúak járadékában

vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

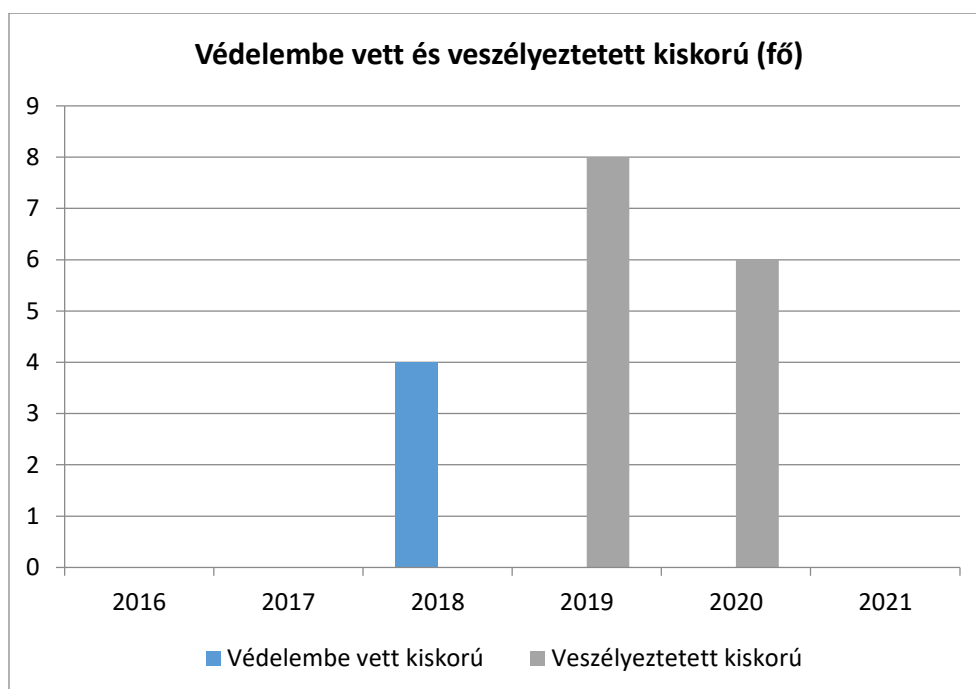
Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	
	Fő	
2016	0	
2017	0	
2018	4	
2019	0	
2020	0	
2021	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.1.1. táblázat adatai alapján elmondhatjuk, hogy 2016 és 2021 között alacsony volt veszélyeztetett kiskorú gyermek a településen.

A szülők lehetőségeikhez mérten próbálják a legtöbbet megadni gyermekeiknek és rendezett családi körülményeket biztosítani számukra. Ez sokszor nem könnyű feladat a nehéz gazdasági helyzet miatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg.

Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	47
2018	41
2019	41

2020	36
2021	n.a.

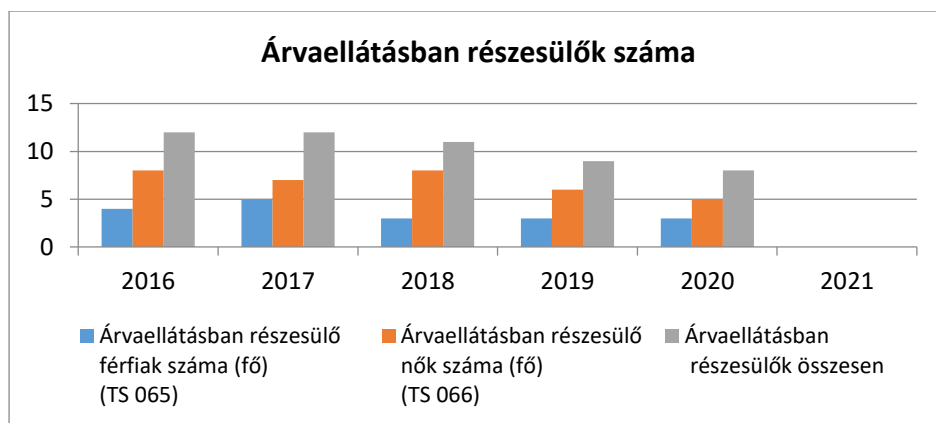
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kunbaracson 2016-tól 2021-ig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre növekedett. 2020-ban 36 főt részesítettek ebben a kedvezményben. Ez az adat a családok anyagi helyzetének romlását is jelzi egyben. Egyre több ember szorul rá, hogy igénybe vegye a rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	4	8	12
2017	5	7	12
2018	3	8	11
2019	3	6	9
2020	3	5	8
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Helyi juttatást nem tudunk biztosítani, de gesztus értékű helyi ifjú polgárra fogadási ceremónia van minden év őszén a szüreti napokhoz kapcsolódva. Emléklap kerül átadásra minden újszülött édesanyjának.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs a településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.4. és 3.5 fejezetben már kifejtettük, hogy sem telep, sem szegregátum nincs a településen, így ilyen környezetben élő gyermek sincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	14	0	0,00
2017	13	1	7,69
2018	10	1	10,00
2019	11	0	0,00
2020	13	0	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	8
2017	0	7
2018	0	6
2019	0	1
2020	0	1
2021	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen 1 védőnő látja el a védőnői feladatokat. A gyermekek száma csökkenést mutat így 1 fő elegendő ezen teendők elvégzéséhez, egyre kevesebb gyermek jut a helyi védőnőre.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

1 orvos látja el a feladatokat településünkön. Mind a felnőtt, mind a gyermekorvosi feladatokat is ő viszi. Orvosi ügyelet gyermekek részére Kecskeméten vehető igénybe. Fogorvos Kerekegyházán, valamint Kecskeméten érhető el, ugyan úgy mint a különböző szakorvosi ellátások.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A speciális ellátások szintén a megyeszékhelyen vehetőek igénybe, azoknak a gyermekeknek, akiknek szüksége van rá.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgálat működik, helyben heti egy alkalommal tartanak fogadó órát az önkormányzatnál.

A gyermekjóléti szolgáltatást 11 gyermek veszi igénybe. Nyári táborozást és az ünnepekhez kapcsolódó programokat szerveznek számukra. (pl. ruhaosztás)

e) gyermekvédelem

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Amint azt a 4.1.2 számú táblázat is mutatja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évről-évre nő Kunbaracson. A családoknak, csonka családoknak szükségük van különböző kedvezményekre, támogatásokra, mert anyagi helyzetük nem minden esetben megfelelő ahhoz, hogy gyermeküket/gyermeküket megfelelő körülmények között tudják felnevelni vagy meg tudják venni a szükséges dolgokat.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Helyben a jegyző dönt a védelembevételről, adott esetben a családból való kiemelésről.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Védőnő, gyermekjóléti szolgálat tud helyben segítséget nyújtani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A labdarúgó sport képviselteti magát településünkön. A Kunbaracs KSE labdarúgó csapat várja a fiatal tehetségeket és mindenkit, aki kedvet érez a focihoz.

Ezen kívül a Kunbaracsi Sport Egyesület a község sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítését is szorgalmazza. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs község lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccseket hétfőeken, falunapi rendezvényeken kispályás foci meccseket, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

Ezen rendezvények a gyerekek számára is mind elérhetőek és egészségfejlesztésük, sportolási lehetőségeik kielégítését célozzák meg.

Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, amely a gyermekek számára is igénybe vehető. Községi internet hozzáférési pontként is működik, így az internetezni vágyó fiatalok, valamint azok, akik szeretnek olvasni, ellátogathatnak és eltölthetik szabadidejüket nálunk.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri meleg étkeztetés formájában. Teszi

mindezt, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény 151. § \(1\) bekezdés g\)pontja](#) alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, de az egyszeri meleg étel biztosítására több esetben tartós élelmiszer, konzerv formájában került sor, amely nem garantálja a gyermekek szükségleteinek figyelembe vételét.

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középiskolai menzai ellátás keretében. A fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet)

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem jellemző településünkön. Mindenki azonos módon, anyagi helyzetétől függetlenül veheti igénybe a különböző szolgáltatásokat, lehetőségeket.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Hátrányos helyzetű tanulók számára a MOZAIK levelező verseny nyújt lehetőséget a tehetség kibontakoztatására. REÁL-os osztálykassza programban évek óta részt veszünk és az osztály kirándulásokat ebből finanszírozzuk.

Rászorulóknak kedvezményes táborozási lehetőséget szervez a gyermekjóléti szolgálat

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)
	fő	db	db	db	fő	db
2016	n.a.	1	25	1	14	0
2017	n.a.	1	25	1	13	0
2018	n.a.	1	25	1	10	0
2019	n.a.	1	25	1	11	0
2020	n.a.	1	30	1	13	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

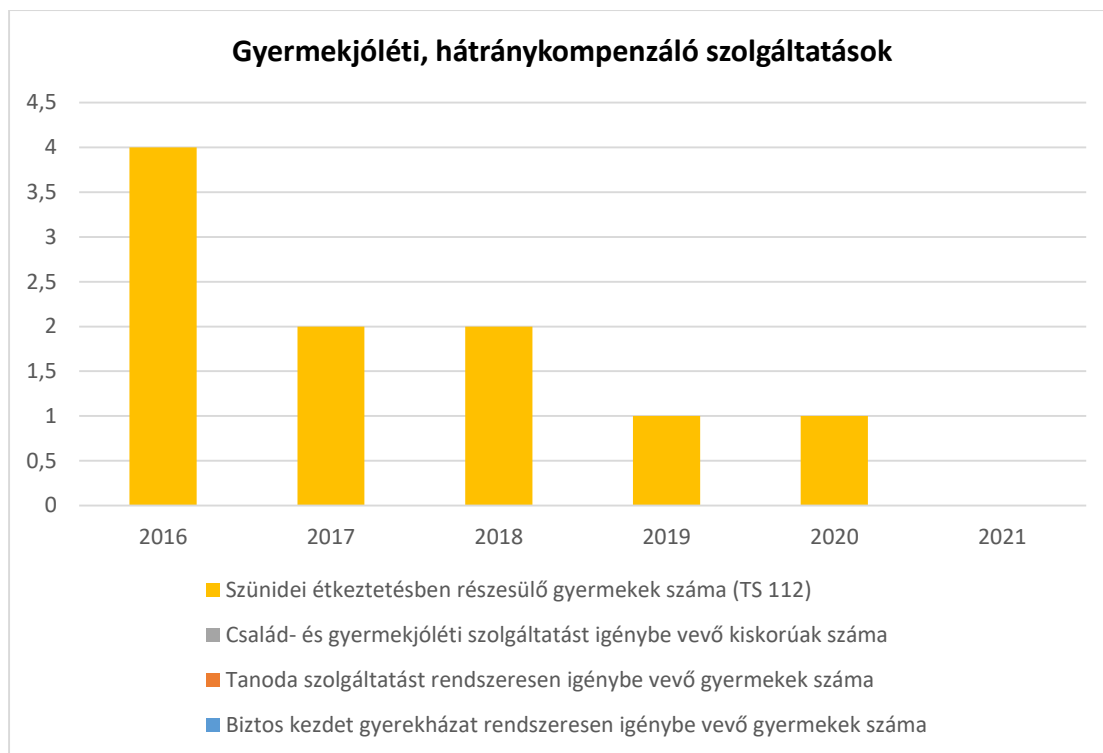
Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	4
2017	n.a.	n.a.	n.a.	2
2018	n.a.	n.a.	n.a.	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere¹⁹ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Amennyiben sajátos nevelési igényű gyermek is van a csoportban, esetleg olyan, aki magatartási nehézségekkel küzd, azt a pedagógusok külön is segítik a tanulásban. Az órákon is figyelemmel kísérik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A BTM-es tanulók fejlesztése helyben, pedagógus közreműködésével történik. Szükség esetén gyógypedagógus, iskola pszichológus a kerekgyházi anya intézményben elérhető.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

---

¹⁹A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A helyben működő iskola pedagógusai mindent megtesznek, hogy a gyerekek ne maradjanak le nagyvárosban élő kortársaikhoz képest. Tudásuk szintje megegyezik más intézményekben tanulókéhoz képest. Ismereteiket széleskörűen bővítik. Tanulmányi versenyeken a helyi iskolások részt vesznek. Szavalni, és levelező tanulmányi versenyeken is részt vesznek. Helyi szintű mesemondó versenyeket is rendeznek.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Kunbaracsi Kulturális Egyesület Badacsonytördemic Önkormányzatával baráti együttműködést valósít meg, akik az elmúlt nyáron kedvezményes táborozási lehetőséget biztosítottak gyermekeink számára. Ez a lehetőség a jövőben is rendelkezésünkre áll. A helyi gyermeküdülő szintén kedvezményes táborozási lehetőséget biztosít a helyi és szomszédos település gyermekei számára. A felsőoktatásban résztvevő diákoknak Bursa Hungarica támogatás biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

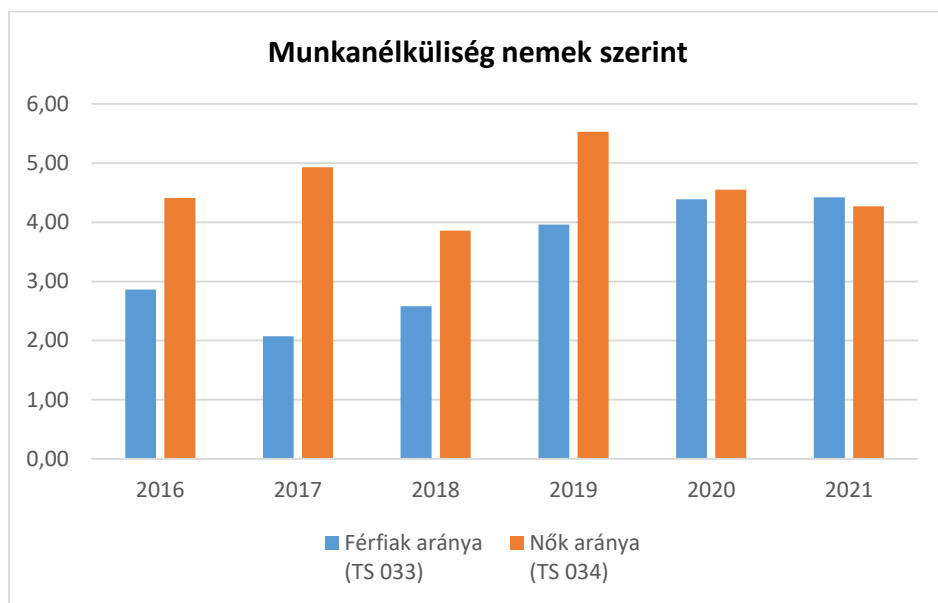
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,86	4,41	3,64%
2017	2,07	4,93	3,50%
2018	2,58	3,86	3,22%
2019	3,96	5,53	4,75%
2020	4,39	4,55	4,47%
2021	4,42	4,27	4,35%

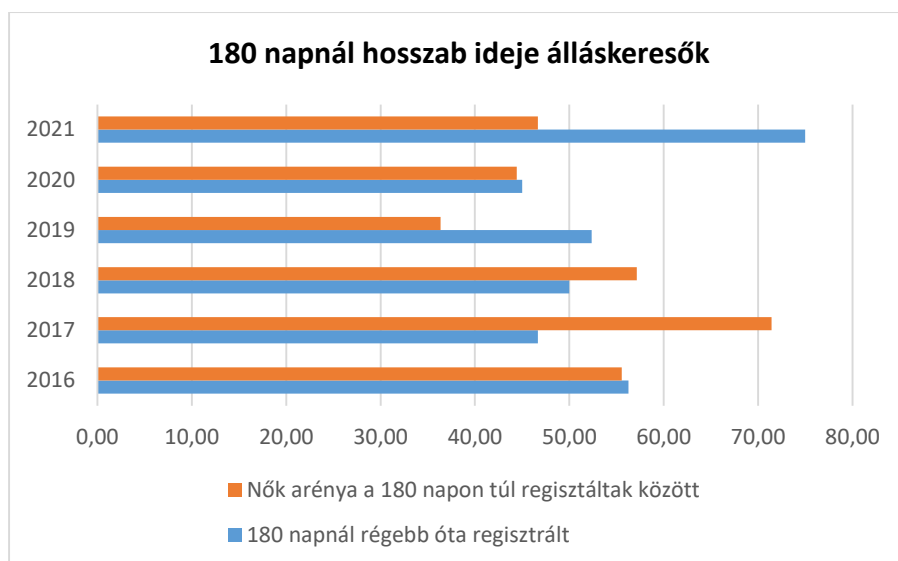
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	56,25	55,56
2017	46,67	71,43
2018	50	57,14

2019	52,38	36,36
2020	45	44,44
2021	75	46,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amint az a 3.2. a, pontban is látható volt a nők elhelyezkedése, foglalkoztatottsága odafigyelést igényel. Az ott említett megoldási lehetőségek, javaslatok itt is érvényesek.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, címe: Kunbaracs, Kölcsény Ferenc u. 3.

Közösségi internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen idegen nyelvi és számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és elektronikus ügyintézés is segítjük. Ezen szolgáltatások a nők, anyák számára is hasznosak lehetnek és segíthetik a munkaerőpiacra való visszakerülést. Az ingyenesen elsajátítható idegen nyelvi képzés és számítógépes alapismeretek nagyon hasznosak lehetnek a későbbiekben. Az internet segítségével az álláskereső is szélesebb körűvé válhat.

A megyeszékhelyen, Kecskeméten érhetőek el munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások, de helyben az előbb említett Információs és Községi Hely is minden segítséget megad a különböző szolgáltatások feltérképezéséhez, a felnőttképzési és foglalkoztatási programokhoz.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az előző b, pontban említett lehetőségeket az alacsony iskolai végzettségű nők számára is fel tudjuk ajánlani ezzel is hozzájárulva az elhelyezkedési lehetőségeik esélyeinek javításához.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az intézményi ellátottság megfelelő, óvodával, iskolával rendelkezik településünk. A helyi igényeket kiszolgálják a meglévő szolgáltatások. Esetlegesen igényfelmérésre lehetne sort keríteni, amiben megkérdeznénk, hogy milyen módon lehetne még segíteni, hogyan tudnánk még jobban tehermentesíteni a szülőket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egészségügyi alapszolgáltatások egy részét helyben el tudják érni az édesanyák, amit nem, azt Kecskeméten esetleg Kerekegyházán tudják igénybe venni. Orvos, védőnő segít a településen élőknek, ha szükséges. Őket lehet felkeresni és érdeklődni, informálódni családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nincs tudomásunk a településen ilyen jellegű erőszakos cselekedetről, de ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő. Fontos, hogy kialakuljon egy jelzőrendszer, amely jól működik és segítséget tud nyújtani, valamint felhívja az erőszakot elszenvedők figyelmét a lehetőségeikre, jogaikra.

Helyben a jelzőrendszer tagja az orvos, a védőnő, házi gondozó, adott esetben az óvoda, iskola dolgozói, rendőrség és a polgárőrség is.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Helyben a védőnő is tud információval szolgálni, de legközelebb a megyeszékhelyen érhető el anyaoththon és egyéb szolgáltatás.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2019	3	1
2022	3	1

Kunbaracson a képviselő testület tagjai között mindösszesen 1 fő nő. Ez egy igen alacsony szám. Érdemes lenne szorgalmazni, biztatni a hölgyeket, hogy vállaljanak nagyobb szerepet a település képviselőtestületében.

Más intézményeinkben, az óvodában, iskolában, könyvtárban valamint az önkormányzatnál is nagyobb számban dolgoznak vezető beosztásban nők, mint férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A jellemző társadalmi problémák, amelyek a nőket érintik elvételre településünkön is jelen vannak. Ezek megoldására különböző programokkal, szerveződésekkel, akár klubok alakításával is lehet megoldást találni. A Kunbaracsi Kulturális Egyesület tagjai között többségben vannak a nők, akik megvalósíthatják önmagukat, hangot adhatnak véleményüknek, elvárásaiknak és elképzeléseiknek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	77	162,34%
2017	121	78	155,13%
2018	117	90	130,00%
2019	119	91	130,77%
2020	129	99	130,30%
2021	120	104	115,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2-es számú táblázat a 2021-es népességi adatokat mutatja Kunbaracs településre vonatkozóan. A 60 év feletti korosztály létszáma 120 fő, ami azt jelenti, hogy a teljes lakosság 24%-a betöltötte a 60 éves kort.

A nemek szerinti bontást figyelve, elmondható, hogy ebben a korosztályban a nők vannak többen. A 60 év feletti lakosok körében 60% a nők aránya és 40% körüli a férfiaké.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	125	77	162,34%
2017	121	78	155,13%
2018	117	90	130,00%
2019	119	91	130,77%
2020	129	99	130,30%
2021	120	104	115,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexet figyelembe véve elmondható, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma magasabb, tehát többségben vannak az idősek a fiatalokhoz képest.

A táblázatból az is kiolvasható, hogy 2016-tól 2021-ig, ha kicsivel is, de csökkent a 65 év feletti lakosok száma.

Az előbbi adatok alapján érdemes elgondolkodni, hogy a Kunbaracson élő idősek számára milyen programokat lehetne szervezni, hogyan lehetne javítani élethelyzetükön.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	65	102	167
2017	58	101	159
2018	57	95	152
2019	61	93	154
2020	57	92	149
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.1.1 táblázat a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja. Az adatok alapján elmondható, hogy 2016-tól kezdve csökken azok száma, akik részesülnek ebben az ellátásban. Megfigyelhető továbbá az is, hogy a 2016 és 2021 közötti időszakban több nő részesült nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, mint férfi.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	4	0	40	56	1	9	n.a.
2017	5	0	34	58	1	11	2
2018	5	0	33	55	1	9	1
2019	2	0	40	57	1	10	0
2020	2	0	40	58	1	9	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	16	15	14	21	20	20
41-45 év (TS 042)	Fő	4	2	2	1	2	0
	%	25,00%	13,33%	14,29%	4,76%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	1	1	3	4	2
	%	6,25%	6,67%	7,14%	14,29%	20,00%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	0	0	1	1	0
	%	12,50%	0,00%	0,00%	4,76%	5,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	4	1	2	1	3
	%	18,75%	26,67%	7,14%	9,52%	5,00%	15,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	3	7	5	6	8
	%	25,00%	20,00%	50,00%	23,81%	30,00%	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat adatai alapján a regisztrált munkanélküliek aránya egyre csökken, viszont az 55 év feletti álláskereső aránya növekszik. Országosan is jellemző ez a tendencia, mivel az 55 év felettiek munkavállalási esélyei igen csekélyek.

Arról, hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát nem áll rendelkezésünkre konkrét helyi adat, de valószínűsíthető, hogy akinek az egészségi állapota, valamint a lehetőségei engedik az szívesen vállal munkát plusz jövedelem szerzés céljából.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősök élethosszig tartó tanulását elősegítendő a helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely, internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és elektronikus ügyintézés is segítjük. Ez az idősök számára is igénybe vehető. Akit érdekel a számítógép használata, az interneten való keresgélés és olvasás, azt szívesen látják és segítenek nekik megtanulni a különböző programok használatát.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek száma

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	65	102	167
2017	58	101	159
2018	57	95	152
2019	61	93	154
2020	57	92	149
2021	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Településünkön működik orvosi rendelő és gyógyszerár Kunbaracs, Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. Itt az idősok számára elérhetőok az egészségügyi alapszolgáltatások. A különböző szakellátások a megyeszékhelyen, Kecskeméten vehetők igénybe. Szociális étkeztetésben közreműködik a házi gondozó és a tanyagondnok is.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	125	0	7	11
2017	121	0	9	14
2018	117	0	10	14
2019	119	0	9	18
2020	129	0	8	29
2021	120	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi rendezvények és egyéb szolgáltatások, amelyek a településen igénybe vehetők az idősok számára is elérhetőok.

Nyugdíjas Klub is működik településünkön, amely a helyi idősok közösségét fogja össze. Közösen is ellátogatnak a különböző rendezvényekre, de maguknak is szívesen szerveznek kellemes időtöltést. A Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub 2011. április 2-án ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Taglétszámuk 23 fő. A klubtagok a Faluházban kedd délutánonként szoktak találkozni, beszélgetni, dalolgatni, kártyázni. Az országos szövetség mellett szoros kapcsolatot ápolnak a környező települések nyugdíjas klubjaival is.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest gyengébbnek mondható. A helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely, internet hozzáféréspontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani. Ez az idősek számára is igénybe vehető. Akit érdekel a számítógép használata, az interneten való keresgélés és olvasás, azt szívesen látják és segítenek nekik megtanulni a különböző programok használatát.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Amint arról már korábban írtunk, a településen Nyugdíjas klub működik. A Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub 2011. április 2-án ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Taglétszámuk 23 fő. A klubtagok a Faluházban kedd délutánonként szoktak találkozni, beszélgetni, dalolgatni, kártyázni. Az országos szövetség mellett szoros kapcsolatot ápolnak a környező települések nyugdíjas klubjaival is. Ők különböző programokat szerveznek a saját szórakoztatásukra, valamint a helyi rendezvényeken is szívesen részt vesznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

Településünkön is hasonló a helyzet. Ezen problémák mellett az is elmondható, hogy az információk hiánya miatt sem tudunk kellő segítséget nyújtani.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

Településünk a megfelelő körülmények és lehetőségek megteremtése érdekében, a célpályázatok felkutatását és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép-és hosszú terveinek elkészítését tűzte ki célul.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Tanyagondnoki szolgálat és házi gondozás működik hosszú évek óta településünkön, amely hatékonyan segíti a szociálisan rászorulókat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban. A településen élő ellátásban részesülők számát mutatja az alábbi táblázat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	12	17	29
2017	9	15	24
2018	11	14	25
2019	10	14	24
2020	6	15	21
2021	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A 2016 és 2021 közötti időszakot vizsgálva elmondható, hogy 29-ről 21 főre csökkent a megváltozott munkaképességűek ellátásaiban részesülők száma.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozási és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok, a könnyen érthető fordításokat készítő EFOÉSZ és tagszervezetei, a speciális eszközkölszönzők. Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései.

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviteli a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevitelre. Közhatalmatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevitelét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló –

gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba. Valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (<http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozzszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/>). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Unió pályázatfigyelés.

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg (Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselésének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Gyógyszertár akadálymentesített, orvosi rendelő, önkormányzat, iskola, óvoda, könyvtár, információs és közösségi hely azonban nincs akadály mentesítve. Ezek megközelítésének biztosításához EU-s pályázatfigyelés keretében próbál az önkormányzat forrást találni.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nincs teljes körűen megoldva Kunbaracson. A jövőbeni fejlesztéseknél, amennyiben lehetőség van rá, esetleg pályázati forrásból megoldva, figyelemmel leszünk a tervezésnél és kivitelezéseknél, az Európai Unió irányelvek szem előtt tartásával.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kevés információnk van erről a területről. A magán szektor részéről pedig szinte semmilyen adatszolgáltatási kötelezettségük nincs az önkormányzat felé, erre a témára vonatkozóan. Azt tudjuk, hogy az akadálymentesítés komoly feladatként áll a jövőben a vállalkozások előtt is.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nincs megoldva sajnos. A településfejlesztési tervben szerepel az akadálymentesítés és szem előtt tartjuk a jövőben. A különböző építkezések, átalakítások alakalmával igyekszünk figyelembe venni, hogy a fogyatékkal élő személyek számára is megközelíthetőek és járhatóak legyenek a közösségi színterek és igénybe vehetőek legyenek a járdák, parkok.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Amennyiben az önkormányzatnak módjában áll segítséget nyújt a fogyatékkal élő személyek számára.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civil szervezetek:

Kunbaracsi Boróka Alapítvány
Kunbaracsi Kulturális Egyesület
Kunbaracsi Polgárőr Egyesület
Kunbaracsi Sport Egyesület

Kunbaracs Községért Alapítvány

A helyi Római Katolikus Templomban a hívek gyakorolhatják vallásukat, vasárnaponként szentmisét tartanak a híveknek. A könyvtárban minden páros hét vasárnapján istentisztelet van a református híveknek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a civil szektor szoros együttműködésben állnak, közösen segítve a helyi lakosokat, hátrányos helyzetű embereket, valamint a közösségi programok megszervezését és lebonyolítását is együtt viszik véghez. Amennyire a lehetőségek engedik anyagi, tárgyi feltételek biztosításával is próbálnak hozzájárulni a közös érdekekhez és segítséget nyújtani a rászorulóknak. Nemzetiségi önkormányzat nem működik Kunbaracson.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Ladánybene és Kunbaracs Község Önkormányzata közös hivatalt tart fenn, közös költségvetéssel hatékonyan. Feladatellátó szociális társulásnak is tagja vagyunk Kerekegyháza központtal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Amint azt már korábban említettük Kunbaracson nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Kunbaracsi Boróka Alapítvány

Kunbaracs község lakóhelyi életlehetőségének javítása, a közösség az egyén közös érdekeinek kielégítése.

Kunbaracsi Kulturális Egyesület

Az egyesület alapvető célja a kulturális élet fellendítése, ezen belül a népi hagyományok ápolása, megőrzése, öntevékeny kulturális csoportok szervezése, segítése, sportolási lehetőségek fejlesztése, valamint a kor követelményeinek is megfelelő digitális írástudás térnyerésének elősegítése, a naprakész információ szolgáltatás biztosítása.

A célok megvalósítása érdekében pályázatokat készítenek, kulturális, sport és szabadidős rendezvények szervezésében vesznek részt. Helyi és térségi közösségekkel, civil szervezetekkel, az önkormányzattal és intézményeivel együttműködve képviseljük a településen élők érdekeit.

Kunbaracsi Polgárőr Egyesület

A Kunbaracsi Polgárőrség 1994 őszén alakult 16 fővel. Bűncselekmények megelőzése, vagyonvédelem biztosítása céljából, valamint a helyi lakosok összefogását erősítve, megvédeni és megelőzni a bűncselekmények elkövetését. További céljuk környezetvédelmi jelentőségű, mivel feltérképeznek illegális szemét-lerakókat és ennek megszüntetése érdekében együttműködnek a helyi önkormányzattal és mezőőrrel.

Kunbaracsi Sport Egyesület

A Kunbaracsi Községi Sportegyesület 2001. évben alakult újjá. Azóta futball csapata a megyei harmadosztály északi csoport tagja Kunbaracs KSE néven.

Az egyesület célja Kunbaracs község sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítése. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs község lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccseket hétvégeken, falunapi rendezvényeken

kispályás foci meccseket, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

Kunbaracs Községért Alapítvány

A Kunbaracs Községért Alapítvány tevékenyen részt vett a falu rendezvényeinek szervezésében, biztosítva ezzel a községi önkormányzat és a falu lakossága közötti hatékony kommunikációt, valamint a lakosság kulturális igényeinek kielégítését. Nagymértékben hozzájárul a közösségi lap szerkesztéséhez, kiadásához és terjesztéséhez. Különböző társadalmi munkát is rendszeresen szerveznek (parkosítás, tereprendezés, pályázati célok lakossági önerejének biztosításához) szolgálva ezzel a falu fejlődését és a különböző közösségformáló tevékenységek meghonosodását.

Ezen civil szervezetek, alapítványok, egyesületek mind-mind a közösségi érdekeket szolgálják, valamint minden egyes esélyegyenlőségi célcsoport igényeinek megfelelő feladatokat is ellát, valamint programokat szerveznek és részt vesznek azok sikeres lebonyolításában. Összefogják a helyi lakosságot és képviselik azok érdekeit. A különböző társadalmi problémák helyi szintű megjelenésére próbálnak megoldásokat találni.

f)for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozások többnyire partnerek a rendezvények lebonyolításában, erejükhöz mérten hozzájárulnak azok sikeréhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi intézmények és civil szervezetek az adatgyűjtésben voltak nagy segítségünkre a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során, valamint a problémák beazonosításánál és az intézkedési tervek megfogalmazásánál is az önkormányzattal együttműködve tettek javaslatokat.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi program a település honlapján, www.kunbaracs.hu oldalon online formában elérhető lesz mindenki számára. Ezen kívül az önkormányzat épületében nyomtatott formában is áttekinthető lesz. Az érdeklődők el tudják olvasni és értékelhetik, visszacsatolásokat tehetnek a különböző célcsoportok problémáinak megoldására vonatkozóan. Figyelemmel kísérhetik a különböző tervek megvalósulási ütemét. A programban szereplő adatok és elemzések is rendelkezésre állnak majd a helyiek számára.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Bel- és külterületi földutak, járdák további felújítása, az idősek, a fogyatékkal élők, a gyermekek és minden lakos közlekedési feltételeinek javítása, biztonságosabb tétele, valamint a tanyasi lakosság életminőségének fejlesztése érdekében.	Az utak kiépítettsége, állapota, hiánya, a körülmény, ami a nagymértékben meghatározza a lakosságakülönösen az idősek, a fogyatékkal élők és a gyermekek – mindennapi életvitelét, lehetőségeit és biztonságát. A földutak javítása, ingatlan-nyilvántartásbeli állapotának pontosítása folyamatosan megújuló feladat, melynek elmulasztása különösen az esélyegyenlőségi szempontból védelemre szoruló csoportokat érintheti hátrányosan, de valamennyi közlekedőt.	Rövid, közép és hosszú távon is a megfelelő életvitel kialakításához szükséges közlekedési feltételek biztosítása.	Az intézkedés célja összhangban áll a településfejlesztési programmal, a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági tervvel.	MNTFS	Belterületen a Kossuth utca 2. szakaszának járda felújítását, kül- és belterületen a földutak folyamatos karbantartását.	Polgármester	2024. 10. 31.	Az új vagy felújított útvonalak hossza. A projekt végrehajtása következtében a szolgáltatásnak és az utak kapacitásának jelentősen javulnia kell a felújított vonalak mentén.	A tervezett járda beruházást Magyar Falu program támogatásával lakossági összefogással szeretnénk megvalósítani. Földút javítását sajátforrásból és vállalkozók segítségével tudjuk megvalósítani.	Saját erőből a közösségi összefogással fenntartható.	Nincs együttműködés

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Rászorulóknak számára információ szolgáltatás.	Az önkormányzat által nyújtott ellátásokat információ hiányában nem veszi mindenki igénybe.	Minden érintett teljes körű informálása az önkormányzatnál - jogszabály alapján - igényelhető támogatásokról valamint azok mértékéről.	MNTFS	Lakossági tájékoztató megszervezése, DJP segítségnyújtása.	szociális ügyintéző, házigazda, DJP mentor.				helyiség biztosítása, információk kiadvány, anyag készítése, segítségnyújtás ügyintézésben.	évente megszervezett tájékoztató fórum, DJP pont napi nyitva tartás szerint.	Nincs együttműködés
2	infrastruktúra fejlesztés	Tanyavilág infrastruktúrájának elmaradott, nehezen hozzáférhetőek a szolgáltatások.	infrastrukturális fejlesztés	Az intézkedés célja összhangban áll az önkormányzat költségvetésével, a településfejlesztési programmal, a település Kerekegyházi Humánszolgáltató Központtal kötött együttműködési megállapodással.	MNTFS	tanyagondnoki járműpark fejlesztése	Polgármester			pályázatok figyelése, pályázatokon történő részvétel	hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
3	Startmunka program eredményeként létrejött mezőgazdasági infrastruktúra hasznosítása.	A településen található – érintett munkanélküli személyek számára nincs lehetőség értéktérítő közfoglalkoztatási program indítására	Rövidtávon: munkanélküliek átcsoportosítása országos programból az értéktérítő munkába. Középtávon: a munkaadómaradás elősegítése Hosszútávon: az érintett személyek visszajuttatása az elsődleges munkaerő piacra	Az intézkedés célja összhangban áll az önkormányzat költségvetésével, a településfejlesztési programmal, a település Kerekegyházi Humánszolgáltató Központtal kötött együttműködési megállapodással.	MNTFS, Startmunka program	Az évente megújuló pályázat keretében mezőgazdasági tevékenység folytatására szükség lenne 5 főre növénytermesztésre	Polgármester	2024. 12. 31.	A foglalkoztatottak létszáma, a szakmai szervezetek értékelése, a közvéleményben kialakult értékelés.	A humán források biztosítása saját erőből, intézmények segítségével megoldható. Az anyag- és eszközbeszerzés, a kivitelezésre külső pályázati források bevonására van szükség. Támogatás előteremtése a Belügyminisztérium támogatásából lehetséges.	Pályázati forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Játszótér korszerűsítés	Az EU-s szabvány előírásainak játszótér nem tesz eleget	Játszótér korszerűsítése, szabványosítása.	MNTFS, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szükséges munkák, szabványosítás elvégzése	polgármester				Beadott pályázat támogatásának elnyerése.	Hosszútávon fenntartható	Nincs együttműködés

III. A nők esélyegyenlősége												
1	Anyák elhelyezkedésének segítése	GYES leteltével gondot okoz a nők elhelyezkedése.	Munkakeresés elősegítése. A feladatot folyamatosan végezni kell.	Önkormányzat költségvetése, Kerekegyházi Humán Szolgáltató Központ szolgáltatástervezési koncepciója.	MNTFS, „A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” (2021–2030)	DJP pont információ szolgáltatása.	Polgármester, Szociális ügyintéző	2024. 01. 31.	Tájékoztatót személyek száma.	Személyi erőforrások szükségessé, helyet a könyvtár biztosít	Nincs együttműködés	Nincs együttműködés
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Házi segítségnyújtás tovább fejlesztése	Az igények felmérése, a lehetőség felajánlása	Minél teljesebb körű szolgáltatás biztosítása		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Együttműködve a házi orvossal, a rászorulóktól feltérképezése	Háziorvos, házigondozó			Személyi erőforrás biztosított, normatív támogatás kihasználtságát teljes körűvé szeretnénk tenni	Hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	Faluház akadálymentesítése	teljes körű akadálymentesítés megvalósítása		Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Építőipari kivitelezés	polgármester, intézményvezetők			Elnyert támogatás TOP Plusz Faluház energetikai korszerűsítése pályázatból: 93 millió Ft	Anyagi erőforrás esetén hosszú távon fenntartható.	Nincs együttműködés

10. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

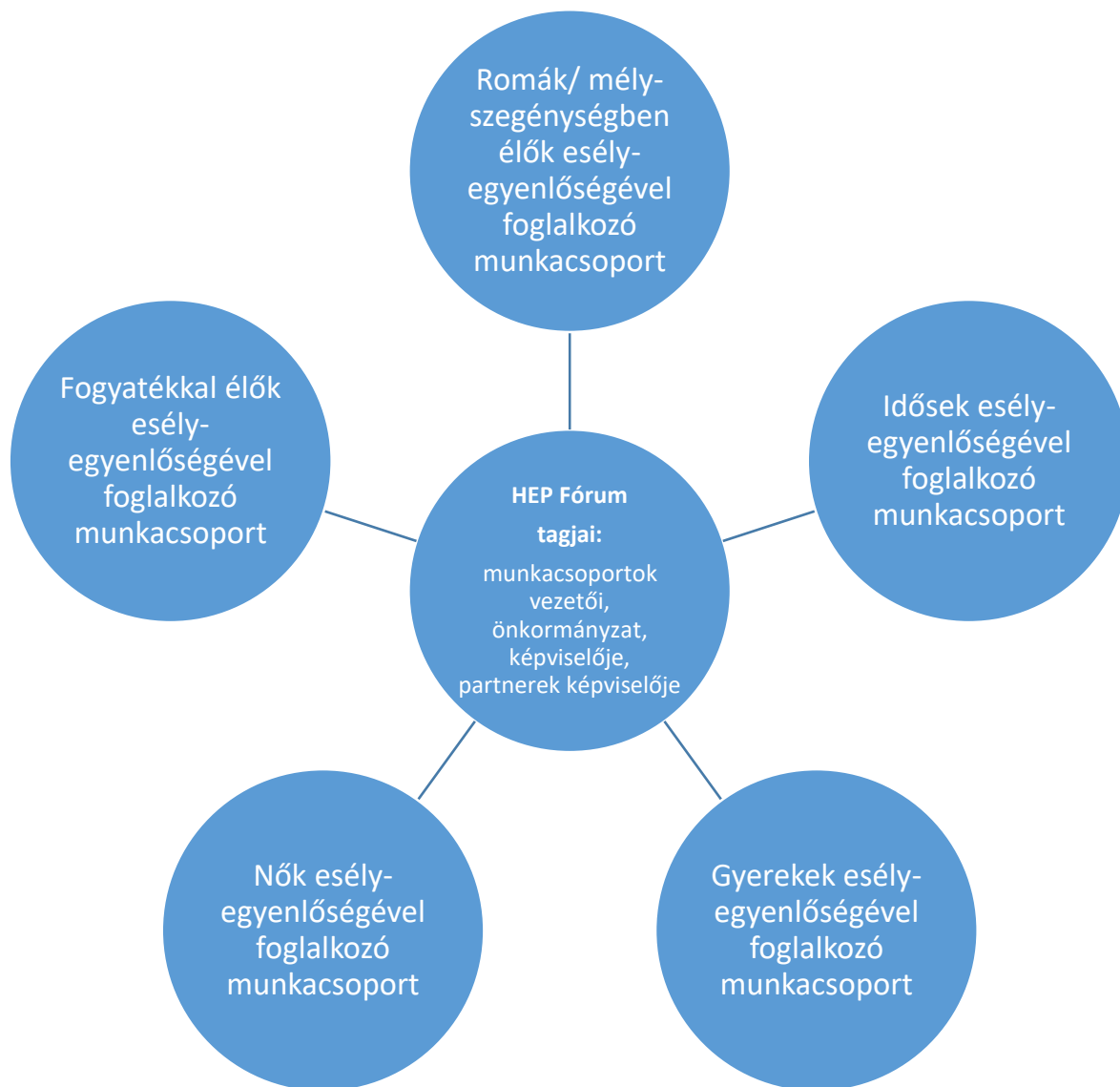
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az

Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

I. A Kunbaracs Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kunbaracs község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .....számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás
Hegedűs Lászlóné polgármester

A Kunbaracs Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2022.

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

.....
HEP elkészítési jegyzék²⁰

NÉV ²¹	HEP részei ²²										Aláírás ²³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

²⁰Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

²¹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

²²A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

²³Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.